

Spis treści:

1. Przedmiot i cel opracowania
2. Lokalizacja terenu opracowania
3. Ochrona konserwatorska
4. Analiza stanu istniejącego
5. Struktura zagospodarowania terenu
6. Ochrona istniejących drzew w trakcie prac
7. Warunki bezpieczeństwa
8. Prace związane z nasadzeniami drzew, krzewów i bylin
9. Trawniki i obrzeża
10. Projektowany materiał roślinny
11. Zabiegi pielęgnacyjne – zalecenia

1. PRZEDMIOT I CEL OPRACOWANIA

Przedmiotem dokumentacji jest projekt zagospodarowania terenu zieleni przy ul. Wyszyńskiego w Żyrardowie, na odcinku od ul. Limanowskiego do ul. Mireckiego. Projekt zagospodarowania terenu składa się z części opisowej oraz części graficznej, które stanowią uzupełniającą się całość i nie powinny być rozpatrywane oddzielnie.

Założeniem projektowym jest:

- tworzenie kompozycji roślinnych opartych o gatunki rodzime drzew i krzewów przy całkowitym zachowaniu istniejącego drzewostanu,
- podniesienie różnorodności biologicznej,
- stworzenie przestrzeni biologicznie czynnej o wysokich walorach estetycznych,
- nadanie funkcji skierowanej do okolicznych mieszkańców - miejsce spacerów,
- nadanie funkcji reprezentacyjnej,
- minimalizacja kosztów pielęgnacji.

2. LOKALIZACJA TERENU OPRACOWANIA

Teren objęty opracowaniem zlokalizowany jest w środkowej części miasta Żyrardowa przy ulicy Prymasa Stefana Wyszyńskiego, po obu stronach pasa drogowego na działkach z obrębem 4 oznaczonych w ewidencji numerami:

4026/3, 4026/4, 4027/1, 4030/1, 4035/1, 4041/4, 4043/3, 4043/4, 4047/1, 4048/1, 4052/1, 4055/1, 4060/1, 4062/1.

3. OCHRONA KONSERWATORSKA

Projektowany obszar wchodzi w skład Zespołu zabudowy Osady Fabrycznej i podlega ochronie konserwatorskiej na mocy wpisu do rejestru zabytków województwa mazowieckiego pod nr A 520 decyzją z dn. 30.01.1979 r. Wszelkie prace związane z zagospodarowaniem terenu powinny być zatwierdzone przez Miejskiego Konserwatora Zabytków.

4. ANALIZA STANU ISTNIEJĄCEGO

Obszary objęte projektem to tereny pasa drogowego ulicy Wyszyńskiego w Żyrardowie w granicach zakresu opracowania zgodnie z rysunkiem. Projektowane tereny położone są pomiędzy chodnikiem a zabudową mieszkaniową wielorodzinną, zlokalizowaną po obu stronach ulicy. Projektowane rabaty są porośnięte trawą, występują na nich nieliczne krzewy i drzewa.

Drzewostan istniejący z gat. *Acer platanoides*, *Prunus ceracifera*, *Quercus robur*, *Tilia cordata*, *Syringa vulgaris* charakteryzuje się dobrą i średnią kondycją. Do usunięcia przewidziane zostały drzewa z gatunku *Prunus cerasifera* ze względu na kolizje z planem zagospodarowania terenu. W miejscu usuniętych drzew planuje się posadzić drzewa alejowe z gatunku *Tilia cordata*, charakterystyczne dla tego typu założeń historycznych. Pozostałe egzemplarze przeznaczone są do pielęgnacji.

Inwentaryzacja i gospodarka drzewostanem przedstawione zostały na załączniku graficznym projektu (rys. nr 1) oraz w Załączniku nr 1.

Teren jest jednolity pod względem wysokościowym, odznacza się brakiem zmienności rzeźby terenu.

5. STRUKTURA ZAGOSPODAROWANIA TERENU

STRUKTURA UŻYTKOWA TERENU			
Lp.	Nazwa	Pow. [m ²]	Pow. [%]
1.	Całkowita powierzchnia terenu opracowania	2 009,91 m ²	100%
2.	Powierzchnia biologicznie czynna	2 009,91 m ²	100%
	- trawniki	533,75 m ²	26,56%
	- nasadzenia grup roślin wieloletnich	1476,16 m ²	73,44%

6. OCHRONA ISTNIEJĄCYCH DRZEW W TRAKCIE PRAC

- owinać pnie matami słomianymi (np. w ilości 4 m² na jeden pień) lub matą jutową, a następnie oszalować je deskami do wysokości pierwszych gałęzi. Dolna część każdej deski powinna opierać się na podłożu, będąc lekko wkopaną w grunt lub obsypaną ziemią. Oszalowanie powinno być otoczone opaskami z drutu lub taśmy stalowej w

odległości wzajemnej co 40÷60 cm. Nie dopuszcza się możliwości mocowania osłony do pni przy pomocy gwoździ,

- prace prowadzone w obrębie brył korzeniowych wykonywać w sposób najmniej szkodzący drzewom i krzewom, przykrycie odkrytych korzeni matami słomianymi w ilości około 4 m² na jedno drzewo,
- podlewanie drzewa wodą w ilości około 20 dm³ na jedno drzewo przez cały okres trwania robót, w zależności od warunków atmosferycznych oraz wskazań Inspektora Nadzoru.
- wszelkie prace w zasięgu korony drzewa i w odległości co najmniej 2 m na zewnątrz od obrysu korony drzewa, przy czym wyjątkowe zastosowanie sprzętu mechanicznego wymaga zgody Inspektora Nadzoru.
- należy zapewnić drzewu nawodnienie i nawożenie w czasie trwania robót, Zaleca się, aby czasowe wykopy instalacyjne wykonywane w strefie korzeniowej drzew były wykonywane wyłącznie ręcznie. Za deskowaniem czasowego wąskiego wykopu powinno się wykonać osłonę korzeni w formie szczeliny o szerokości 0,3 ÷ 0,5 m i głębokości 1,5 ÷ 2,0 m wypełnionej kompostem i torfem. Wskazane jest wykonanie takiej osłony przed wykonaniem docelowego wykopu. Z osłon takich można zrezygnować pod warunkiem wykonania robót instalacyjnych poza okresem wegetacji roślin (październik-kwiecień),
- należy wprowadzić do podłoża od strony wykopu substrat glebowy, ułatwiający regenerację korzeni po zasypaniu wykopu,
- nie wolno zmieniać poziomu gruntu do odległości rzutu korony (w przypadku konieczności zmiany poziomu należy wykonać system napowietrzający glebę),
- zabronione, aby w strefie do 10 m od pnia drzewa nie składować cementu, kruszywa, olejów, paliw i lepiszczy,
- obowiązuje zakaz postoju i poruszania się ciężkim sprzętem budowlanym w obrębie powierzchni wyznaczonej rzutem korony – powoduje to nieodwracalne zmiany fizykochemiczne struktury gleby,
- nie wolno obcinać korzeni szkieletowych, gdyż grozi to zachwianiem statyki drzewa,
- maszyny oraz środki transportu należy tankować oraz garażować na utwardzonym i uszczelnionym placu, zabezpieczonym przed przedostaniem się do gruntu substancji ropopochodnych.
- Po zakończeniu robót należy wykonać demontaż zabezpieczenia drzewa, obejmujący:
 - rozebranie konstrukcji zabezpieczającej drzewo oraz ogrodzeń tymczasowych,

- usunięcie materiałów zabezpieczających,
- lekkie spulchnienie ziemi w strefie korzeniowej drzewa.

7. WARUNKI BEZPIECZEŃSTWA

Wszelkie prace należy wykonywać zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz zasadami sztuki budowlanej i ogrodniczej, pod nadzorem osób posiadających odpowiednie uprawnienia.

Na placu budowy należy przestrzegać przepisów BHP.

Prace ogrodnicze powinny wykonywać osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje i doświadczenie zawodowe.

Prace należy zorganizować w sposób gwarantujący jak najmniejszą ingerencję w tereny zieleni znajdujące się w obrębie i poza obszarem inwestycji.

8. PRACE ZWIĄZANE Z NASADZENIAMI DRZEW, KRZEWÓW I BYLIN

Tereny objęte opracowaniem podzielono na części trawiaste i rabaty obsadzone kwitnącymi krzewami i bylinami, oddzielone od siebie żywopłotem o szerokości 80 cm składającego się z ligustra pospolitego sadzonego naprzemiennie w dwóch rzędach.

Lokalizacja rabat – część graficzna projektu Rys. nr 2

Zestawienie materiałów – załącznik nr 2

Przygotowanie terenu:

- przygotować teren, wykonać niwelatę – uprawić teren ręcznie lub mechanicznie, wybrać gruz i części podziemne chwastów trwałych,
- wyrównać i zagrabieć – należy uzyskać poziom ziemi –5 cm poniżej sąsiadujących nawierzchni i trawników,
- rabaty wyłożyć tkaniną ogrodniczą ograniczającą rozwój chwastów, mocując ją do podłoża przy pomocy szpilek plastikowych – minimum 5 szt/m².

Sadzenie drzew, krzewów i bylin w rabatach:

- wyznaczyć miejsca sadzenia roślin wg. projektu nasadzeń,
- w miejscu sadzenia roślin wyciąć włókninę – otwór powinien odpowiadać wielkości bryły korzeniowej rośliny,

- wykopać doły dwa razy większe od średnicy bryły korzeniowej,
- zaprawić doły żyzną ziemią kompostową,
- umieścić rośliny w dołach, tak aby szyjka korzeniowa była na równi z ziemią,
- drzewa należy opalikować (3 paliki/poprzeczki stabilizujące pomiędzy palikami/1 wiązanie/ 1 drzewo),
- rabaty należy wyściółkować pięciocentymetrową warstwą drobnego żwiru,
- obficie podlać.

9. PROJEKTOWANY MATERIAŁ ROŚLINNY

Projektowane gatunki drzew, krzewów i bylin są odporne na warunki miejskie, mają małe wymagania glebowe i wilgotnościowe oraz duże walory dekoracyjne.

Sadzonki drzew powinny być prawidłowo uformowane z zachowaniem pokroju charakterystycznego dla gatunku i odmiany oraz posiadać następujące cechy:

- pąg szczytowy przewodnika powinien być wyraźnie uformowany,
- przyrost ostatniego roku powinien wyraźnie i prosto przedłużać przewodnik,
- system korzeniowy powinien być skupiony i prawidłowo rozwinięty, na korzeniach szkieletowych powinny występować liczne korzenie drobne,
- pędy boczne korony drzewa powinny być równomiernie rozmieszczone.

Wady niedopuszczalne:

- silne uszkodzenia mechaniczne roślin,
- odrosty podkładki poniżej miejsca szczepienia,
- ślady żerowania szkodników,
- oznaki chorobowe,
- zwiędnięcie i pomarszczenie kory na korzeniach i częściach naziemnych,
- martwice i pęknięcia kory,
- uszkodzenie pąka szczytowego przewodnika,
- uszkodzenie lub przesuszenie bryły korzeniowej,
- złe zrośnięcie odmiany szczepionej z podkładką.

Kontrola robót przy odbiorze posadzonych drzew i krzewów dotyczy:

- zgodności realizacji obsadzenia z dokumentacją projektową,
- zgodności posadzonych gatunków i odmian oraz ilości drzew i krzewów z dokumentacją projektową,
- wykonania misek przy drzewach,

- prawidłowości osadzenia palików do drzew i przywiązania do nich pni drzew (paliki prosto i mocno osadzone, mocowanie nie naruszone),
- jakości posadzonego materiału.

Termin sadzenia roślin w pojemnikach – cały sezon wegetacyjny.

Termin sadzenia drzew Bdr – jesień, po opadzie liści, nie później niż do końca marca.

10. TRAWNIKI I OBRZEŻA

Pomiędzy chodnikiem a nasadzeniami roślin wieloletnich zaplanowano trawniki o łącznej powierzchni wynoszącej 533,75 m². Takie rozwiązanie ma na celu ułatwienie w przyszłości prac pielęgnacyjnych oraz stworzenie miejsca, na które zimą będzie odkładany śnieg z chodnika. Trawniki od rabat oddzielono obrzeżem typu EKO-BORD o łącznej długości 524 mb.

Zaleca się założenie trawnika z rolki, przy wykonywaniu należy przestrzegać następujących zasad:

- przed przystąpieniem do założenia trawników, teren należy starannie oczyścić z resztek budowlanych, chwastów, gruzu i śmieci
- przy wymianie gruntu rodzimego na ziemię urodzajną teren powinien być obniżony w stosunku do krawężnika o około 15 -20 cm. Jest to miejsce na ziemię urodzajną 12-15 cm i kompost lub obornik 2-3 cm - teren należy wyrównać i splantować oraz rozrzuścić ziemię urodzajną o równej warstwie i wymieszać z nawozami mineralnymi lub kompostem,
- powierzchnię terenu pod trawniki należy dodatkowo ręcznie wyrównać,
- przed rozłożeniem trawnika ziemię należy uwałować walcem gładkim ciężkim (min.70 kg). Na tak przygotowane podłoże rozłożyć darń murawy z rolki,
- do budowy trawnika stosować darń na trawniki ozdobne. Darń powinna być wysokiej jakości: gęsta, jednolicie zielona z dobrze rozwiniętym, nieuszkodzonym systemem korzeniowym,
- przed rozłożeniem każdej rolki, fragment podłoża należy obficie poleć wodą i wyrównać grabiami,
- płyty darni muszą być do siebie dociśnięte,
- w trakcie pracy nie należy deptać rozłożonej już darni,
- ułożoną darń należy uwałować i obficie podlać,

- na drugi dzień po posadzeniu darni należy skosić na wysokość taką jak na plantacji zazwyczaj 5-6 cm
- w celu przyjęcia się darni należy ją systematycznie podlewać

11. ZABIEGI PIELEGNACYJNE – ZALECENIA

- wiosną nawożenie nawozem o przedłużonym działaniu w dawce zalecanej przez producenta,
- jesienią nawożenie nawozem jesiennym jesienny w dawce zalecanej przez producenta,
- regularne podlewanie – minimum raz w tygodniu, w okresie suszy nawet codziennie, w ilości min. 30 l/drzewo – ilość i częstotliwość należy dostosować do pory roku i panujących warunków atmosferycznych,
- wiosną uzupełnianie mis korą sosnową mieloną, frakcja 0-10 mm; pożądana warstwa kory – ok. 5 cm, kora nie może dotykać drzewa – co najmniej 10 cm od pnia drzewa,
- poprawianie mis zatrzymujących wodę – w razie potrzeby,
- systematyczne odchwaszczanie,
- przycinanie złamanych, chorych lub krzyżujących się pędów,
- obserwowanie roślin na obecność patogenów – w przypadku stwierdzenia chorób grzybowych zaleca się zastosowanie oprysku środkiem grzybobójczym; w przypadku stwierdzenia owadów żerujących na drzewach zaleca się zastosowanie oprysku środkiem owadobójczym.